

PORADNIK BEZPIECZEŃSTWA

kompedium wiedzy

Na podstawie publikacji Poradnik Bezpieczeństwa wydanej przez:

Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji

Ministerstwo
Obrony Narodowej

RCB

Ochrona ludności
i obrona cywilna

I. INSTYTUCJE PUBLICZNE

---

1. Czym są ochrona ludności i obrona cywilna?
2. Kto jaką rolę pełni w czasie wojny?

SYSTEM OCHRONY LUDNOŚCI

W czasie pokoju w Polsce działa **system ochrony ludności**.
Jego zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa:

- ludziom, ich zdrowiu i mieniu,
- ważnej infrastrukturze,
- środowisku,
- zwierzętom,
- i dobrom kultury.

Jeśli zostanie **ogłoszony stan wojenny** lub **wybuchnie wojna** ...

ochrona ludności
i obrona cywilna

OBRONA CYWILNA

... system ten automatycznie przekształca się w **obronę cywilną**.

Obronę przed zagrożeniem zewnętrznym równolegle prowadzi Wojsko Polskie.

Obrona cywilna nie jest częścią Sił Zbrojnych.

Obrona cywilna ma chronić nas wszystkich przed zagrożeniami związanymi z działaniami wojennymi i ich skutkami.

Odpowiedzialność za przetrwanie
i ograniczenie skutków kryzysu
nie spoczywa wyłącznie na władzach
– **to nasze wspólne zadanie.**

ochrona ludności
i obrona cywilna

OBRONA CYWILNA

Międzynarodowym znakiem graficznym obrony cywilnej jest **niebieski trójkąt równoboczny na pomarańczowym tle, nie dotykający wierzchołkami krawędzi.**

ochrona ludności
i obrona cywilna

Wójtowie, burmistrzowie,
prezydenci miast, starostowie,
wojewodowie i minister właściwy
do spraw wewnętrznych

tworzą plany ewakuacji i schronienia,

zarządzają infrastrukturą
i koordynują działania służb.

ROLA INSTYTUCJI PUBLICZNYCH

Wspierają państwo **w działaniach pomocowych** lub same je organizują.

Ich atutami są doświadczenie, **szybkość przybycia do potrzebujących** i elastyczność działania.

PAMIĘTAJ!

**Pomoc humanitarna
zawsze jest bezpłatna**

nikt nie może żądać za nią od Ciebie
pieniędzy lub przysług!

ROLA ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH

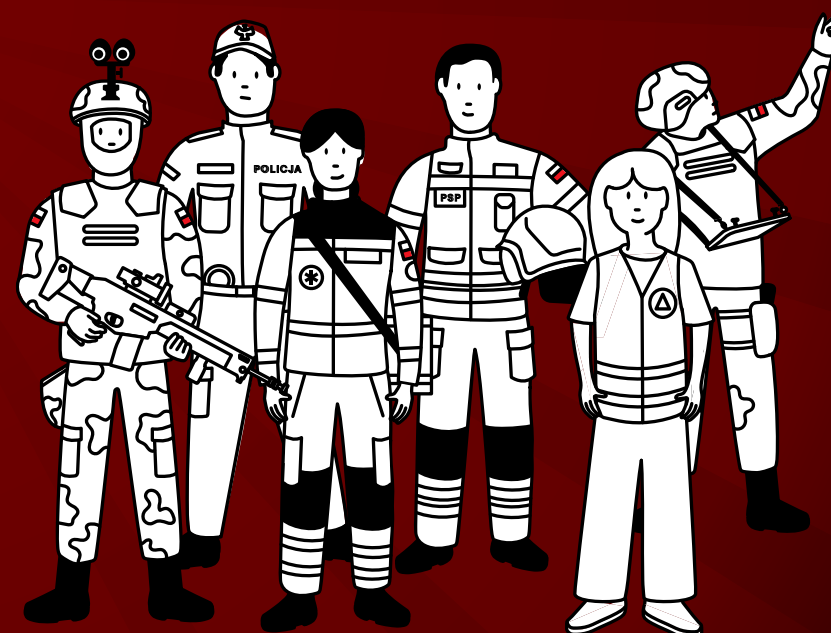

Siły Zbrojne w przypadku napaści na Polskę uruchomią odpowiednie procedury i plany krajowe i sojusznicze, które pozwolą skutecznie zarządzać obroną Państwa.

Straż pożarna, policja, ratownictwo medyczne

oraz inne służby i podmioty specjalistyczne ratują życie, zdrowie i mienie, **przeprowadzają ewakuację i zapewniają schronienie.**

ROLA WOJSKA POLSKIEGO I SŁUŻB RATOWNICZYCH

- 1 Nawiąż kontakt z osobami,** które mieszkają blisko Ciebie. Warto wiedzieć, kto może potrzebować wsparcia.
- 2** Zaangażuj się w **inicjatywy sąsiedzkie**, grupy informacyjne, które mogą usprawnić Wasze działania w trudnych warunkach.
- 3** Korzystaj z dostępnych narzędzi wspierających lokalną społeczność, jak np. **szkolenia, ćwiczenia**, budżet obywatelski.
- 4 Zostań wolontariuszem** i nieś wsparcie tam, gdzie jest najbardziej potrzebne. Do wolontariatu możesz zachęcić też przyjaciół lub sąsiadów.

TWOJA ROLA

Już teraz możesz wesprzeć system ochrony ludności. Wybierz formy zaangażowania, które najbardziej Ci odpowiadają.

W czasie zewnętrznego zagrożenia, w sytuacjach kryzysowych lub po ogłoszeniu stanu wojennego,
**państwo może Cię wezwać
do udziału w działaniach obronnych
i wspierających bezpieczeństwo
publiczne.**

Może być to wykonywanie
różnego rodzaju zadań na rzecz obrony,
przyjęcie obowiązków związanych
z nadanymi przydziałami mobilizacyjnymi
lub pełnienie czynnej służby wojskowej.

POWSZECHNA OBRONA KRAJU

**Każdy obywatel Rzeczypospolitej Polskiej
ma konstytucyjny obowiązek obrony Ojczyzny.
Bezpieczeństwo Polski nie zależy tylko od wojska,
ale opiera się na szerokim zaangażowaniu
mieszkańców naszego kraju.**

II. PRZYGOTOWANIE ...

... osób z niepełnosprawnością
... dzieci
... zwierząt, auta, mieszkania

poradnik
bezpiecznych
zachowań

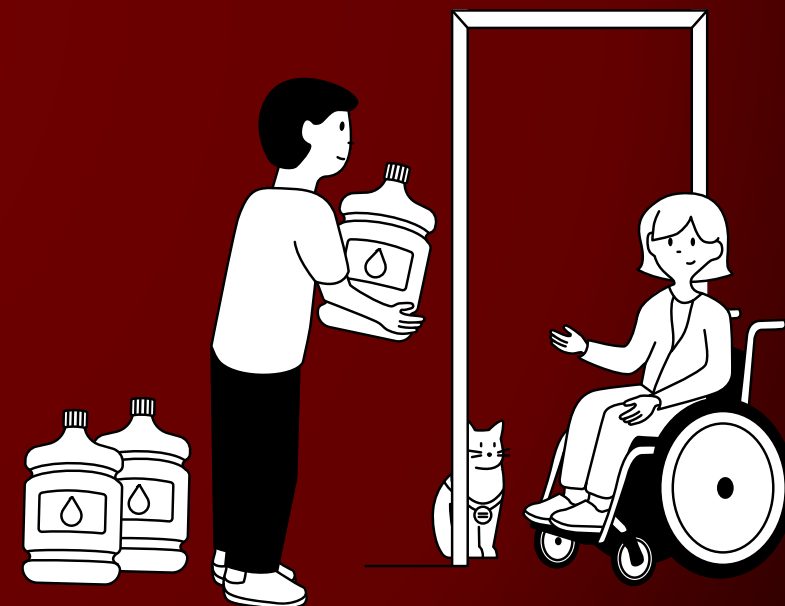

Nie wszyscy mogą być świadomi nadchodzącego zagrożenia,
dlatego przekazaj najważniejsze informacje
i wyjaśnij, co trzeba zrobić.

- **Ustal** z osobą, którą wspierasz sposób **działania** w sytuacji kryzysowej.
- **Pomóż w przygotowaniach**
np. spakuj plecak ewakuacyjny dla osoby wspieranej, upewnij się, że ma zapas niezbędnych leków i baterii do urządzeń wspomagających (np. aparat słuchowy itp.).
- W razie nagłego zagrożenia **poinformuj służby ratownicze** o osobie, która wymaga szczególnej pomocy podczas ewakuacji.

OSOBY POTRZEBUJĄCE SZCZEGÓLNEJ POMOCY

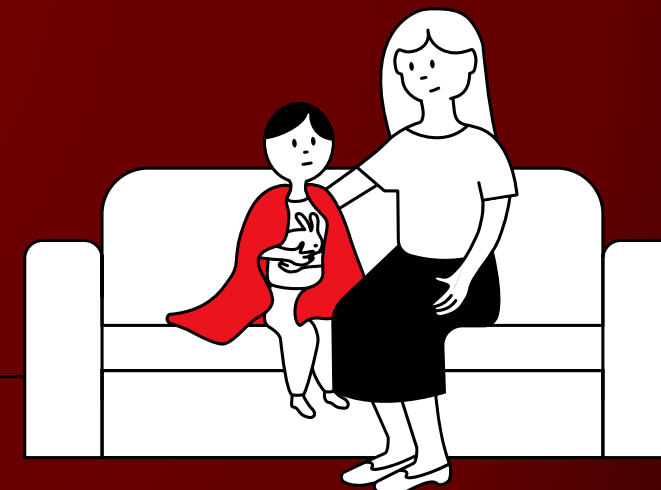
W sytuacjach kryzysowych pomóż osobom starszym, chorym czy z niepełnosprawnościami.

- 1) Przygotuj się do rozmowy i zadbaj o **spokojną atmosferę**. Dowiedz się, co dziecko już wie i jak się z tym czuje.
- 2) Na pytania odpowiadaj **szczerze, ale bez drastycznych szczegółów**. Jeżeli nie znasz odpowiedzi, możecie poszukać jej wspólnie.
- 3) Obserwuj zachowanie dziecka i **reaguj na jego emocje**.
- 4) Podkreśl, że nawet w trudnej sytuacji **możecie liczyć na pomoc i wsparcie** rodziny oraz innych osób: sąsiadów, strażaków, policjantów, ratowników.
- 5) Wy tłumacz dziecku, jakie będzie miało **zadania w sytuacji kryzysowej** i przećwiczcie je razem. Znając swoją rolę, dziecko poczuje się bezpieczniej.

ROZMOWA Z DZIEĆMI

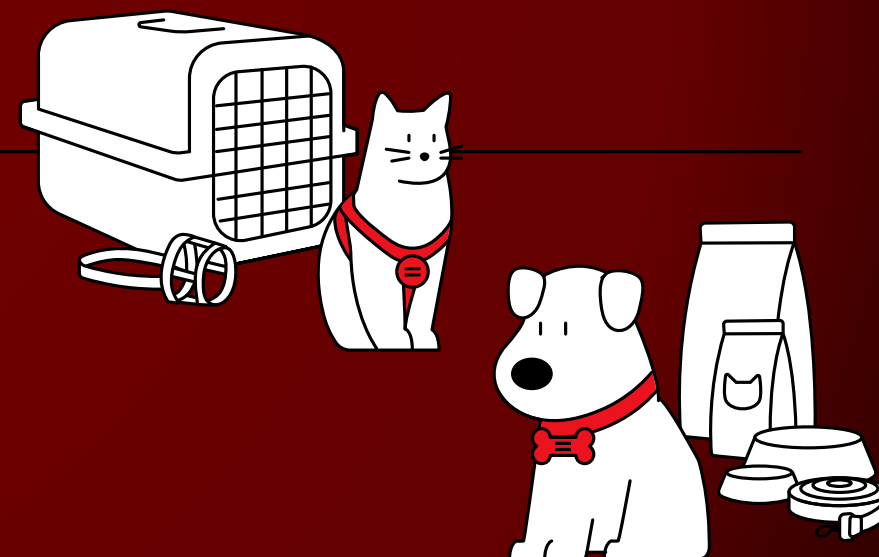
Bądź blisko, słuchaj i okazuj wsparcie. Twoja obecność i spokój pomogą dziecku odnaleźć się w trudnej sytuacji.

- 1) Przechowuj w jednym miejscu **dokumentację zdrowotną** zwierzęcia, potwierdzenia szczepień i informację o lekach.
- 2) Przygotuj odpowiedni **sprzęt do transportu**: kaganiec, obrozę, szelki, smycz, transporter lub klatkę.
- 3) Przygotuj **zapas karmy, wody pitnej i leków** na kilka dni.
- 4) **Zaczipuj i zarejestruj** swoje zwierzę w ogólnodostępnej bazie.
- 5) Umieść przy obroży lub szelkach **dane kontaktowe właściciela**.

ZWIERZĘTA DOMOWE

W sytuacjach kryzysowych
pamiętaj o zwierzętach.

1) **Przygotuj zapas paszy i wody na 14 dni.**

Zainstaluj zbiorniki na deszczówkę.

2) **Oznakuj zwierzęta**, np. za pomocą kolczyków.

W sytuacji awaryjnej namaluj na zwierzęciu znak farbą.

3) **Przygotuj zwierzęta** do transportu natychmiast po

ogłoszeniu przez służby nakazu ewakuacji.

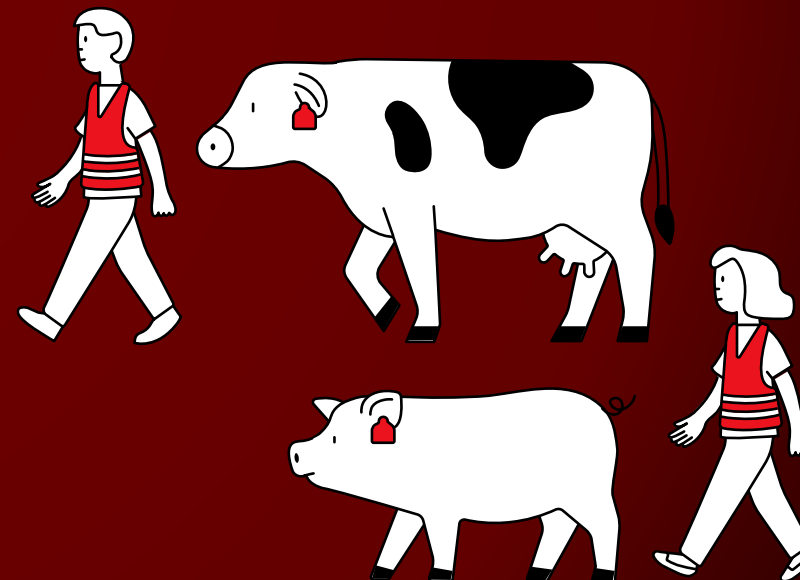
4) Jeśli ewakuacja nie jest możliwa, **poinformuj służby**

ratownicze o pozostawionych zwierzętach.

Po dokładne informacje o sposobie ewakuacji zwierząt
w Twojej okolicy zgłoś się do urzędu gminy.

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE

**Za ewakuację zwierząt
odpowiada ich właściciel,**
a koordynację ewakuacji prowadzi
lokalne centrum zarządzania
kryzysowego.

- 1) Jeżeli korzystasz z samochodu, pamiętaj, żeby był

sprawny technicznie i zatankowany.

Upewnij się, że masz apteczkę, gaśnicę i trójkąt ostrzegawczy, koło zapasowe, zestaw naprawczy, narzędzia do wymiany koła, kartę ratowniczą w pojeździe.

- 2) Przygotuj **dodatkowe środki łączności**,

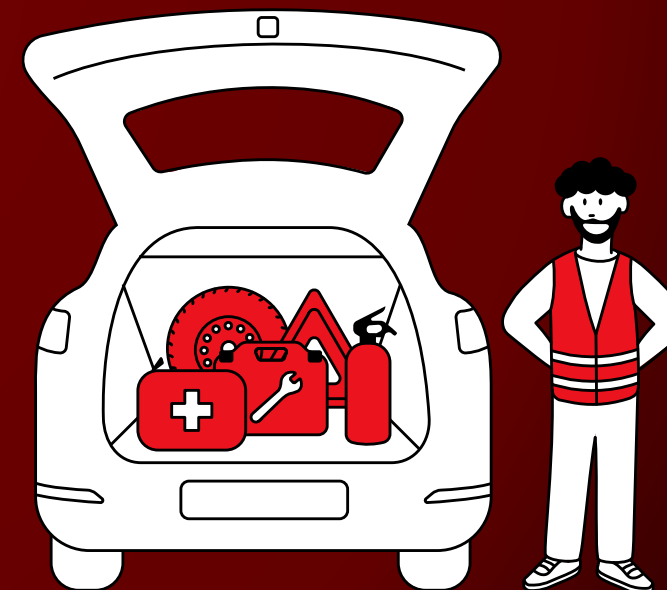
np. CB radio, walkie-talkie.

- 3) Miej przy sobie **papierową mapę** lub atlas samochodowy. Możesz wcześniej pobrać mapy offline.

System GPS może nie działać.

TRANSPORT

W sytuacjach kryzysowych ogranicz korzystanie z samochodu. Drogi powinny być przejezdne dla służb ratowniczych i transportów wojskowych.

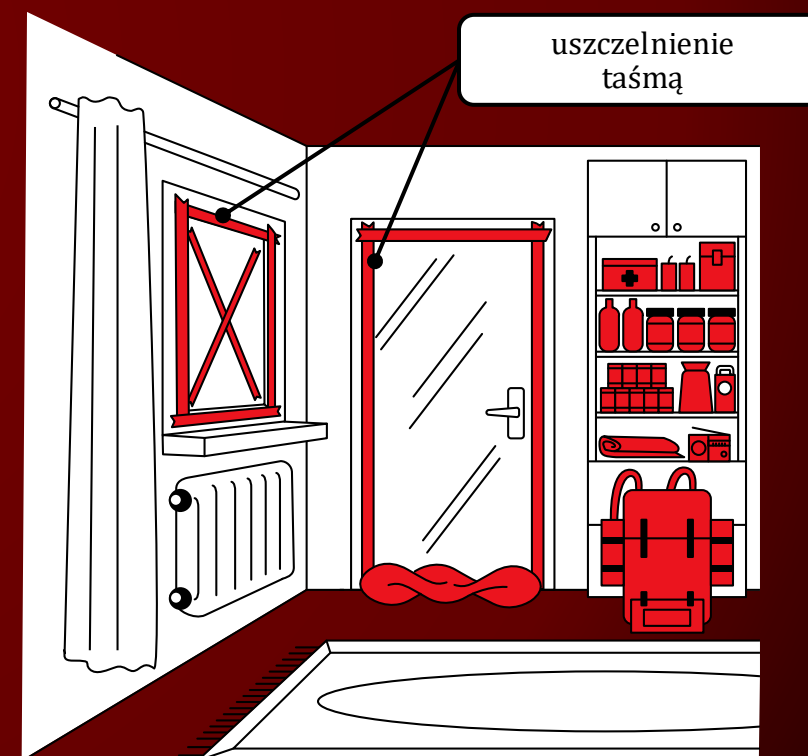

- 1) Przygotuj **przedmioty do uszczelniania** i zabezpieczania okien i drzwi, *np. koce, ręczniki, taśmy*.
- 2) **Oznacz** w widoczny sposób, *np. kolorowymi taśmami*, **miejsca odcięcia gazu, prądu i wody**.
Przećwicz z najbliższymi ich wyłączenie.
- 3) Wyposaż dom w **gaśnicę** i **koc gaśniczy**.
- 4) Sprawdź, **które miejsce w domu jest najbezpieczniejsze**: z dala od okien, przy ścianach nośnych, w centralnych pomieszczeniach.
- 5) **Zamontuj autonomiczne czujki dymu**.
Regularnie sprawdzaj ich stan techniczny.
- 6) Usuń z korytarzy i klatek schodowych niepotrzebne przedmioty.

DOM LUB MIESZKANIE

Przygotuj się na przerwy w dostawach wody, prądu, gazu i na brak dostępu do telefonu i Internetu.

- 1) Przygotuj alternatywne źródła:
światła (**latarki z zapasem baterii**),
ogrzewania (**piecyk gazowy lub olejowy, kominek**),
łączności (**radio na baterie**, krótkofalówki, CB radio).
- 2) Rozważ zakup **agregatu prądotwórczego**
- 3) **Naładuj powerbanki.**
Włącz w telefonie tryb oszczędzania energii.
- 4) Przygotuj zapasy **żywności** gotowej do spożycia (*np. konserwy, suchary, batony*) **i wody** (*min. 3 litry dziennie na osobę*).
- 5) Miej przy sobie **zapas gotówki** w różnych nominałach

DŁUGOTRWAŁY BRAK PRĄDU

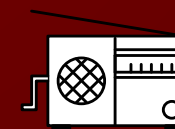
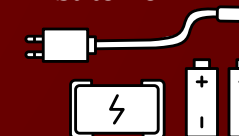
ang. BLACKOUT

Stracisz wówczas dostęp do wody, ogrzewania, internetu i telefonu oraz możliwość płacenia kartą

latarka

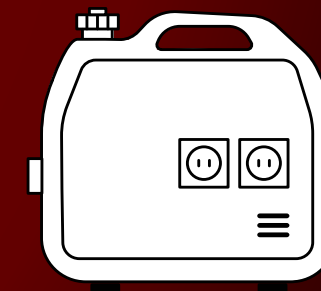
ładowarka
i baterie

radio na baterie

latarka czołowa

agregat
prądotwórczy

III. ZAPASY

Możesz zgromadzić zapasy trwałe
(produkty z długim terminem ważności)
i te, które będziesz częściowo zużywać i regularnie uzupełniać.
Przeglądaj zapasy raz na kilka miesięcy i sprawdzaj terminy przydatności.

▪ **Jedzenie i picie:**

minimum 3 litry wody na osobę na dobę, żywność gotowa do spożycia.

▪ **Apteczka:**

leki przyjmowane na stałe, przeciwbólowe, przeciwzapalne, przeciwwymiotne, przeciwbiegunkowe, gaza, bandaż, opatrunki na oparzenia, rękawiczki jednorazowe, środki antyseptyczne, opaska do tamowania krwotoków, termometr i nożyczki, maseczki FFP3, folia termiczna.

▪ **Środki czystości i higieny osobistej:**

papier toaletowy, chusteczki nawilżane, podpaski, pieluchy, środki dezynfekujące, worki na śmieci, wiadro z pokrywą.

ZAPASY DOMOWE NA MIN. 3 DNI

- **Oświetlenie i łączność:**

latarka i radio na baterie lub na korbkę,
naładowany telefon, ładowarka,
naładowany powerbank, pasujące kable i baterie.

- **Koce, śpiwory**

i ciepła odzież.

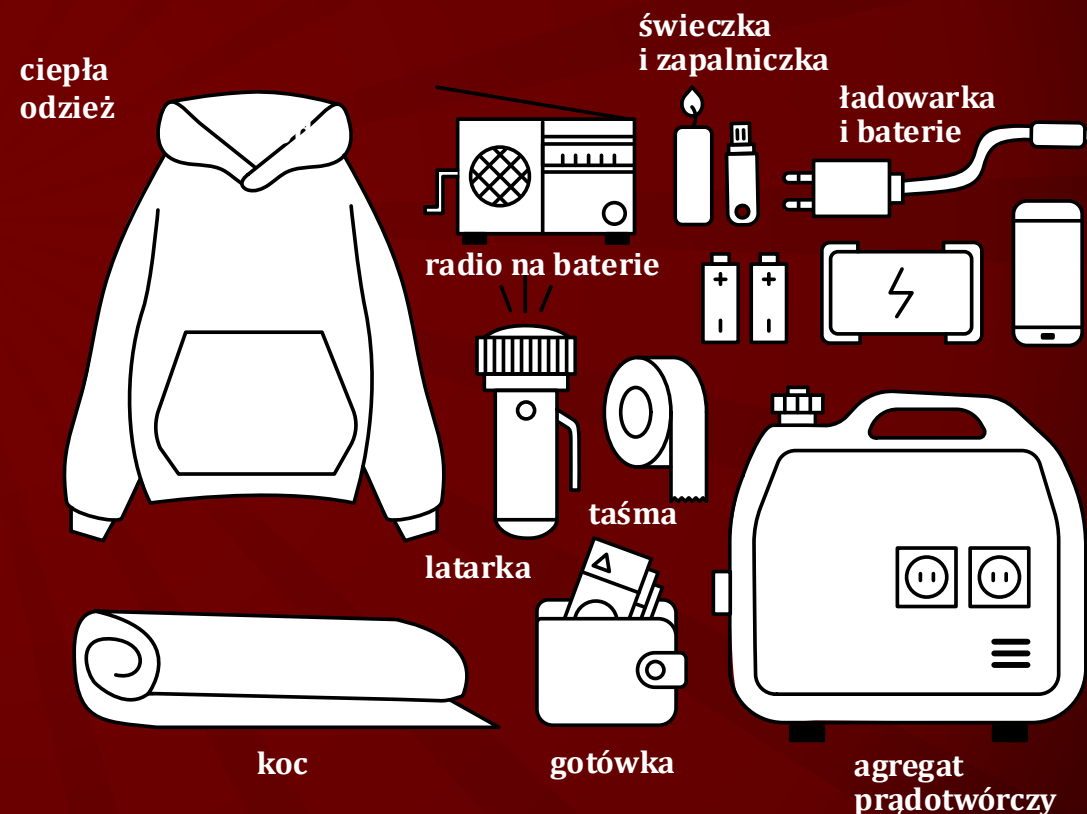
- **Gotówka**

w różnych nominałach.

- **Narzędzia i sprzęt:**

taśmy, folie, zestawy do uszczelniania.

ZAPASY DOMOWE NA MIN. 3 DNI

IV. EWAKUACJA

Służby korzystają z sygnałów alarmowych i komunikatów ostrzegawczych

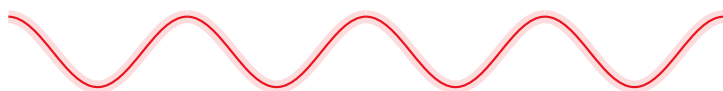
w sytuacji rzeczywistego zagrożenia lub do przeprowadzenia ćwiczeń.

O ćwiczeniach dowiesz się odpowiednio wcześniej.

1 ogłoszenie alarmu

ciągły, modulowany dźwięk syreny
przez 3 minuty

2 odwołanie alarmu

ciągły, jednostajny dźwięk syreny
przez 3 minuty

SYGNAŁY ALARMOWE

W Polsce mamy **dwa rodzaje sygnałów alarmowych.**

Jeśli usłyszysz sygnał alarmowy, włącz radio lub telewizor i stosuj się do komunikatów.

3 minuty

- 1) **Zamknij okna, dopływ wody, wyłącz urządzenia** elektryczne i gazowe, wygaś wszystkie źródła ognia (piec, kominek, kuchenka).
- 2) **Ubierz się stosownie** do warunków pogodowych.
- 3) Upewnij się, że **dzieci mają przy sobie dane kontaktowe** opiekuna oraz informacje medyczne.
- 4) Sprawdź, czy sąsiedzi wiedzą o alarmie.
W miarę możliwości **pomóż osobom ze szczególnymi potrzebami.**

EWAKUACJA

Jeżeli władze lub służby ratownicze zdecydują o ewakuacji, **bezwzględnie zastosuj się do poleceń.** Informacje będziesz dostawać na bieżąco ze stron rządowych, alertów RCB, RSO i mediów.

- 5) Pamiętaj o **zwierzętach**, a jeśli ich ewakuacja nie jest możliwa, **zabezpiecz je i zapewnij im jedzenie i wodę.**
- 6) Powiadom bliskich, że się ewakuujesz, w jaki sposób i dokąd.
- 7) Zabierz **plecak ewakuacyjny.**
- 8) Skorzystaj ze zorganizowanego transportu lub idź pieszo do wyznaczonego miejsca.
- 9) Jeśli używasz samochodu, **nie blokuj dróg ewakuacyjnych.**

EWAKUACJA

Jeżeli władze lub służby ratownicze zdecydują o ewakuacji, **bezwzględnie zastosuj się do poleceń.** Informacje będziesz dostawać na bieżąco ze stron rządowych, alertów RCB, RSO i mediów.

P A M I Ę T A J ?

Nie oddawaj dokumentów
osobom, które oferują pomoc lub transport.

Jeśli chcesz skorzystać z transportu,
prześlij bliskim

numer rejestracyjny pojazdu,
którym podróżujesz
i aktualny adres miejsca,
w którym jesteś.

EWAKUACJA

Jeżeli władze lub służby ratownicze zdecydują o ewakuacji, **bezwzględnie zastosuj się do poleceń.** Informacje będziesz dostawać na bieżąco ze stron rządowych, alertów RCB, RSO i mediów.

V. PLECAK EWAKUACYJNY

Przygotuj podręczny zestaw najbardziej potrzebnych rzeczy.
Plecak ewakuacyjny powinien mieć każdy domownik, nawet dzieci.

- **Woda butelkowana**, filtry lub tabletki do uzdatniania wody.
- **Apteczka** i leki osobiste, środki higieniczne i do dezynfekcji.
- **Dokumenty**, kopie na pendrivie i gotówka w różnych nominałach.
- **Latarka i radio** na baterie lub na korbkę, naładowany telefon i powerbank, ładowarka, pasujące kable i zapasowe baterie.

PLECAK EWAKUACYJNY

- Szczyrek lub multitool, zapalniczka, worki na śmieci, mapy drukowane.
- **Żywność wysokoodżywcza** gotowa do spożycia (batony energetyczne, suszone owoce, bakalie itp.).
- Ważna rzecz osobista, np. **zdjęcie**, pamiątka rodzinna.
- **Ubranie** dopasowane do pory roku, odzież przeciwdeszczowa, śpiwór, karimata, folia termiczna.
- Alternatywna łączność (np. walkie-talkie).

PLECAK EWAKUACYJNY

VI. SCHRONIENIA

Schrony, a miejsca doraźnego schronienia?

Schronienia są oznaczone
specjalnym znakiem graficznym

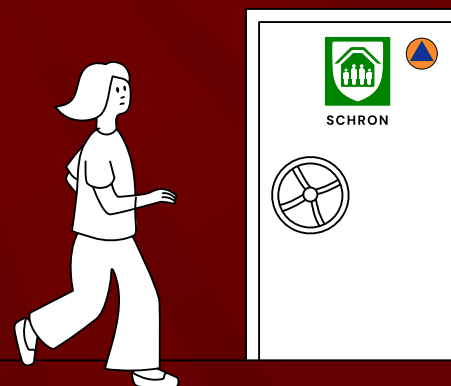
Informacje o lokalizacji miejsc schronienia znajdziesz:

- w **urzędzie gminy**,
- jednostce **Państwowej Straży Pożarnej** lub **Ochotniczej Straży Pożarnej**,
- na stronie **www.gov.pl/kgpsp**

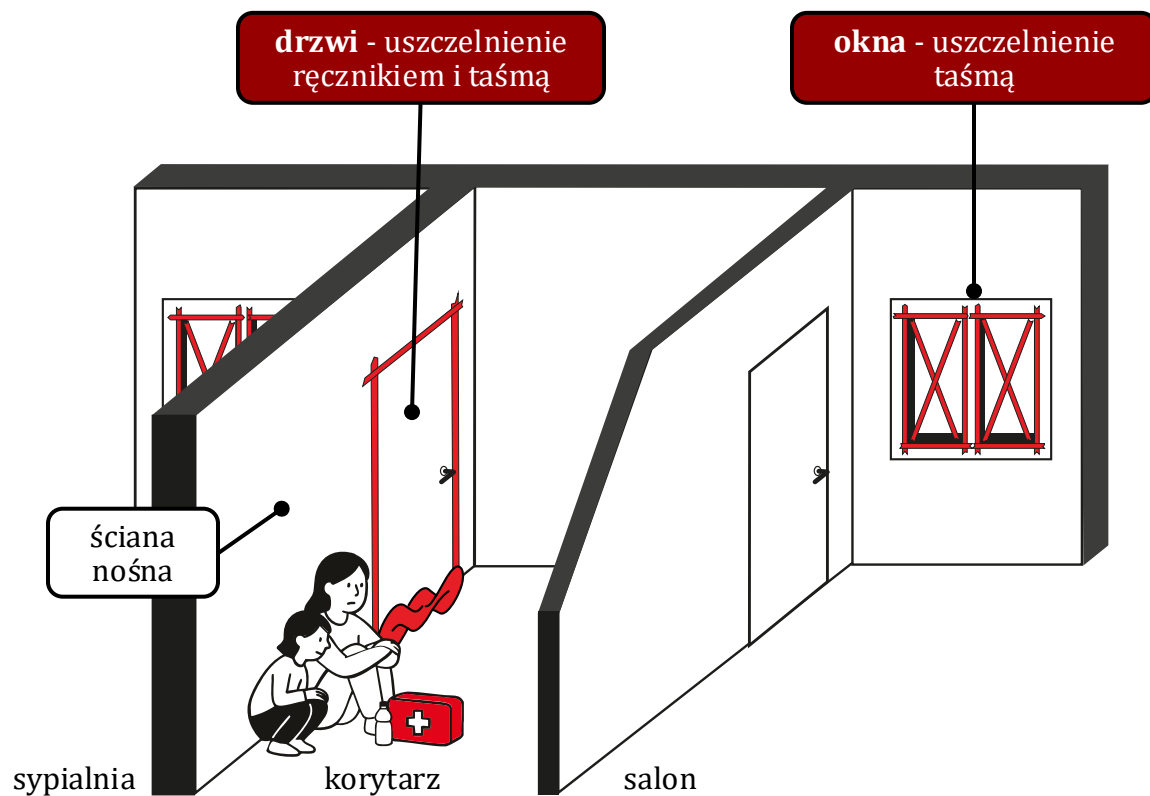
SCHRONIENIA

Schron to budowla ochronna o konstrukcji zamkniętej i hermetycznej, wyposażona w systemy filtrowentylacyjne lub pochłaniacze regeneracyjne.

Miejsca doraźnego schronienia to obiekty budowlane przystosowane do tymczasowego, krótkotrwałego ukrycia ludzi.

Jeśli nie możesz ukryć się w oznaczonym miejscu schronienia, zostań w domu
z dala od okien, przy ścianach nośnych,
w centralnych pomieszczeniach.
(np. korytarz, łazienka bez okien)

SCHRONIENIA

Jeśli jesteś w budynku ...

Zasada „dwóch ścian”.

- **Przemieść się do centralnych pomieszczeń** budynku, oddzielonych co najmniej dwiema pełnymi ścianami od elewacji z oknami.
- **Usiądź nisko** przy ścianie nośnej.

1. Zatrzymaj się

(zachowaj bezpieczeństwo ruchu).

2. Opuść pojazd

i poszukaj najbliższej osłony wg zasady „dwóch ścian”:

- **Przenieść się do centralnych pomieszczeń** budynku, oddzielonych co najmniej dwiema pełnymi ścianami od elewacji z oknami (*np. korytarz, łazienka bez okien*).
- **Usiądź nisko przy ścianie nośnej.**

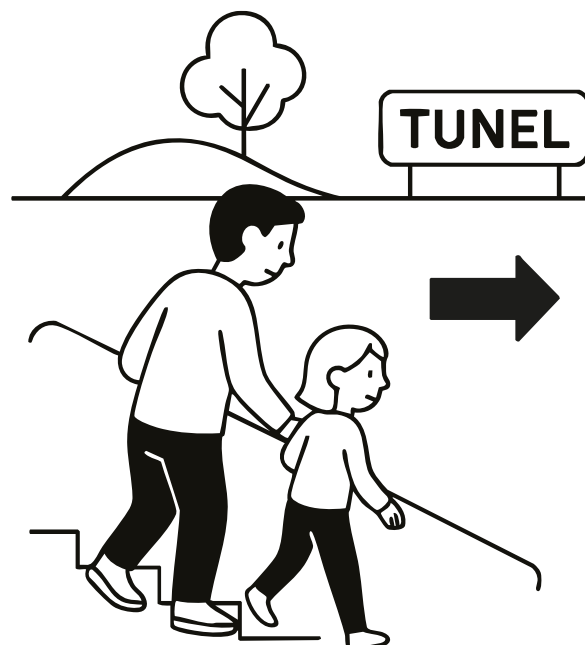
PAMIĘTAJ!

Pojazd nie chroni przed odłamkami.

SCHRONIENIA

Jeśli jedziesz pojazdem ...

Jeśli jesteś poza domem, szukaj miejsc,
które zapewniają minimum ochrony
**(najniższe kondygnacje budynków,
w tym piwnice, garaże podziemne,
tunele, przejścia podziemne).**

SCHRONIENIA

Jeśli jesteś na zewnątrz ...

Nawet zwykłe zagłębienia terenu zapewniają lepszą
ochronę niż przebywanie na otwartej przestrzeni.

- 1) **Padnij na ziemię**
najlepiej w zagłębieniu – i osłoń głowę.
- 2) **Nie wychodź ze schronienia**
zbyt szybko.
- 3) Nie przeciążaj linii telefonicznych
- **korzystaj z SMS-ów.**

SCHRONIENIA

Jeśli słyszysz eksplozję ...

1) SŁYSZYSZ DŹWIĘK?

Nie analizuj! Nie zastanawiaj się!

Za 30 sekund może być już nad Twoim dachem.

2) NIE NAGRYWAJ!

Żadne nagranie nie jest warte Twojego życia.

3) ODEJDŹ OD OKNA!

Szkło rozpryskuje się jak ostrza. Okno to najniebezpieczniejsze miejsce. Odejdź jak najdalej. Najlepiej w głąb mieszkania.

4) ZNAJDŹ DWIE ŚCIANY!

Między Tobą a ulicą powinny być co najmniej dwie ściany nośne:

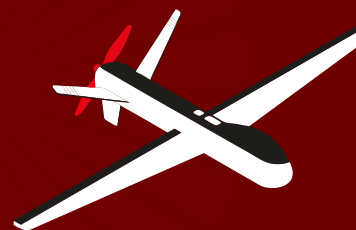
- *Kuchnia z oknami* – **nie.**
- *Łazienka bez okien* – **tak.**
- *Korytarz* – **idealnie.**

5) NA PODŁOGĘ! BEZ SŁÓW! BEZ PYTAŃ!

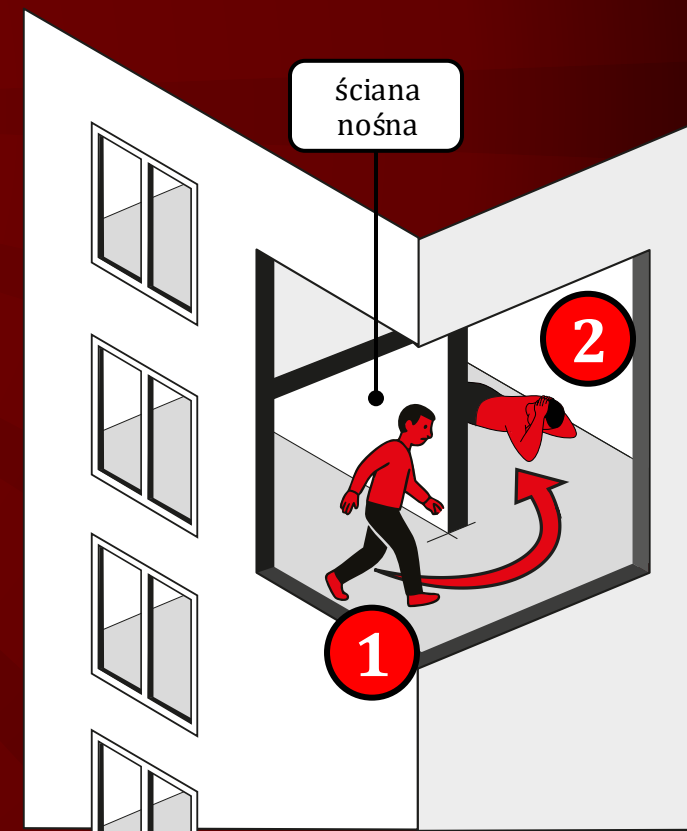
Położ się i osłoń głowę rękami.

SCHRONIENIA

Jeśli słyszysz niski, przypominający buczenie „dźwięk kosiarki” – działaj natychmiast!

30 sekund

6) JESTEŚ NA ZEWNĄTRZ?

Przykucnij, szukaj ochrony z betonu.

Najlepiej – za betonową ścianą lub w jakimkolwiek zagłębieniu.

Jeśli niczego nie ma – po prostu padnij na ziemię.

7) W SAMOCHODZIE? – STAŃ SIĘ NIEWIDZIALNY

Zgaś silnik, wyłącz światła. Opuść pojazd. Szukaj schronienia: przejście podziemne, zagłębienie terenu, betonowa osłona.

Jeśli niczego nie ma – połóż się przy krawężniku, obok samochodu lub pod nim. Światło i ruch to orientacja dla dronów.

8) ZATKAJ USZY, OTWÓRZ USTA

To ochrona przed falą uderzeniową.

Prosty gest, który może uratować Twój słuch i płuca.

9) NIE RUSZAJ SIĘ, DOPÓKI NIE BĘDZIE CISZY PRZEZ MINIMUM 10 MINUT

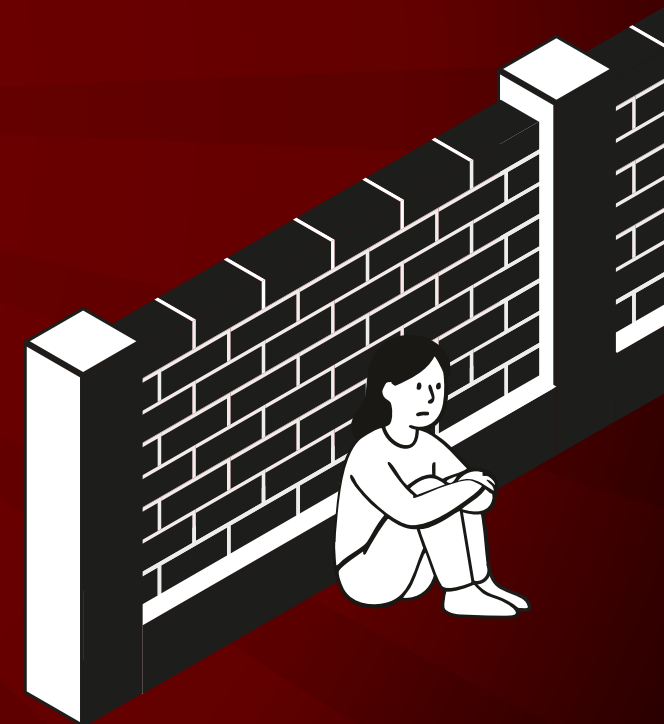
Drugi nalot bywa najgroźniejszy. Cisza po pierwszej eksplozji to pułapka. Wytrzymaj. Leż spokojnie.

SCHRONIENIA

Jeśli słyszysz niski, przypominający buczenie „dźwięk kosiarki” – działaj natychmiast!

30 sekund

Aplikacja w krótkim czasie
wskaże najbliższe punkty schronienia
dla Ciebie i Twoich bliskich!

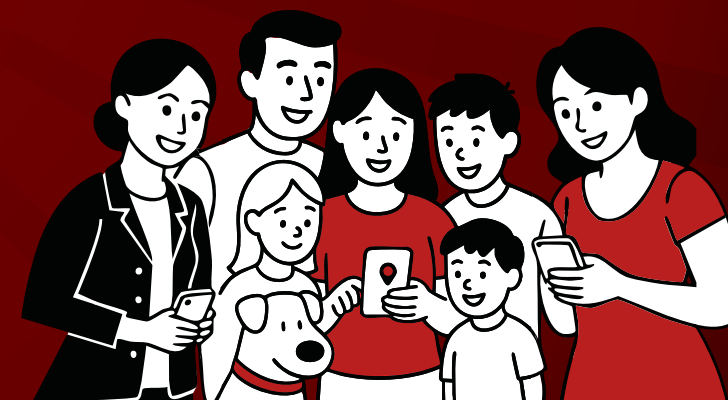
o aplikacji ...

- to wykaz **punktów schronienia** czyli przestrzeni mogących zapewnić podstawową osłonę dzięki masywnej konstrukcji lub położeniu pod ziemią (*np. przejścia podziemne, tunele, garaże podziemne, piwnice budynków użyteczności publicznej*)
- **wykaz miejsc** jest weryfikowany przez **Państwową Straż Pożarną** i upoważnione **organy ochrony ludności**
- aplikacja **działa także offline** (bez Internetu) – po pobraniu danych

GDZIE SIĘ UKRYĆ?

punkty schronienia w Polsce

<https://gdziesieukryc.pl>

VII. POŻAR

Czym jest urządzenie do wykrywania pożaru?

Gdzie je zamontować?

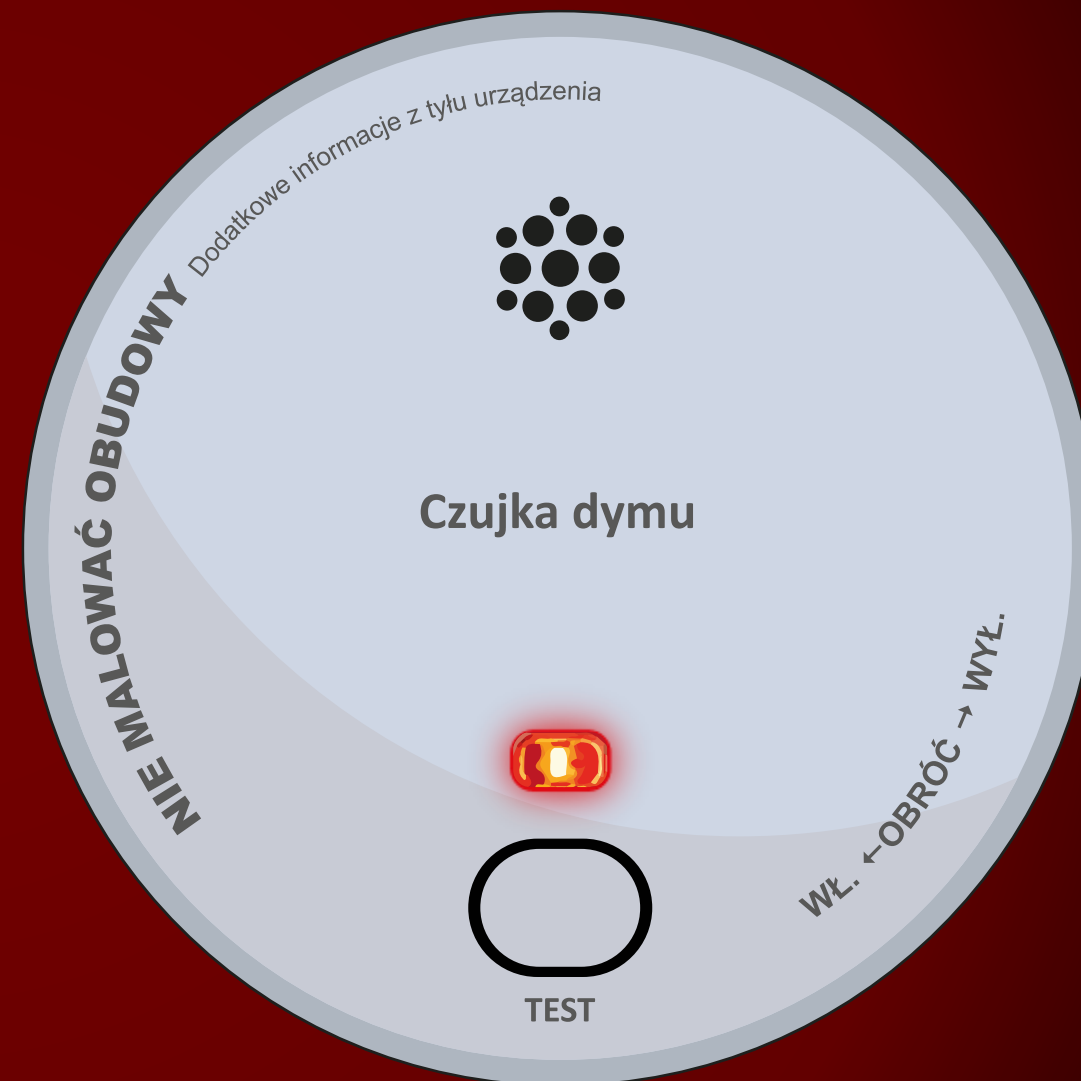
Instrukcja gaszenia pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym.

Grupy pożarów.

Autonomiczna czujka dymu

to urządzenie sygnalizujące obecność dymu w pomieszczeniu, które daje wczesne ostrzeżenie o pożarze.

Ostrzeżenie to **umożliwia szybką ewakuację** lub podjęcie, w miarę możliwości, działań gaśniczych.

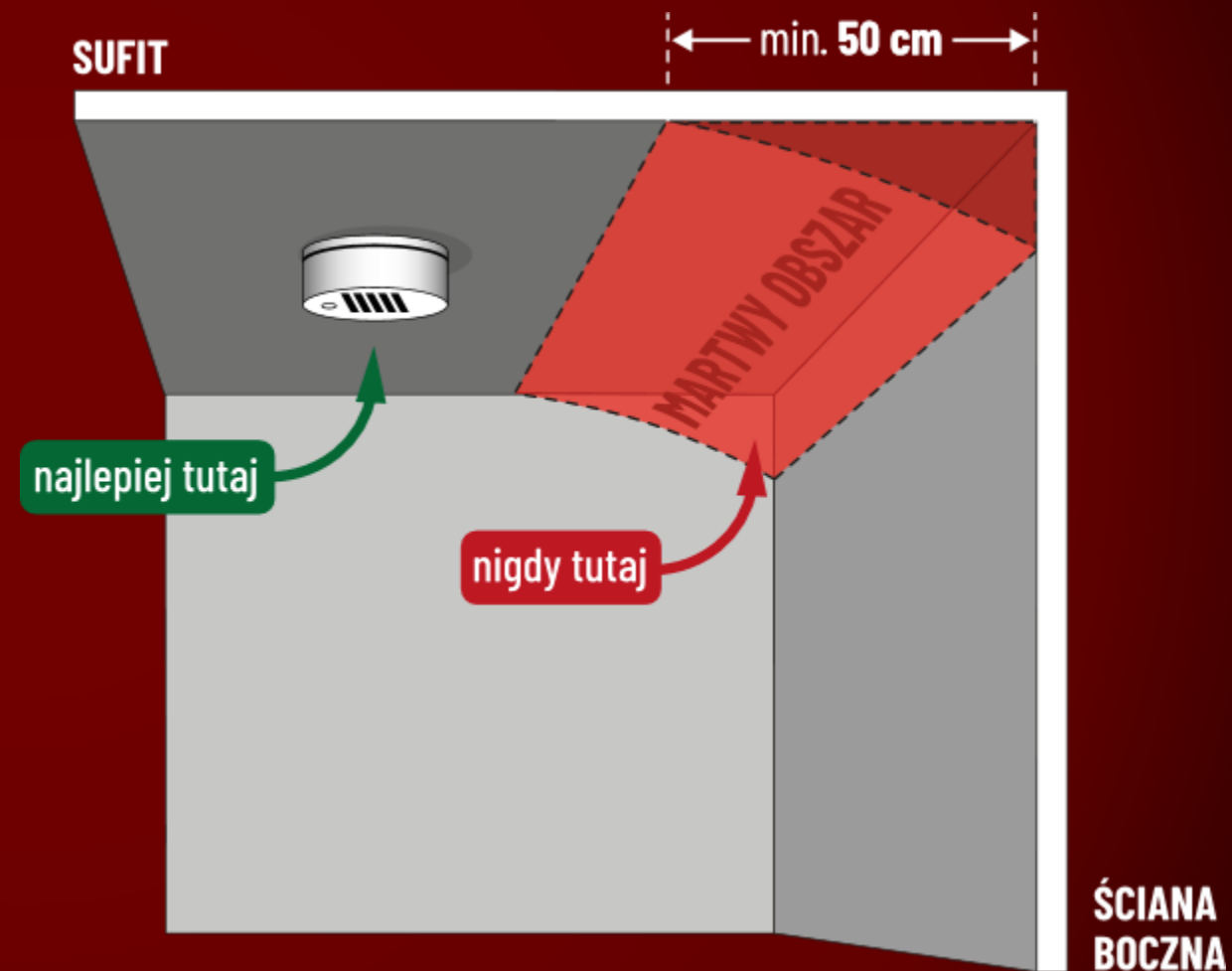

Autonomiczna czujka dymu

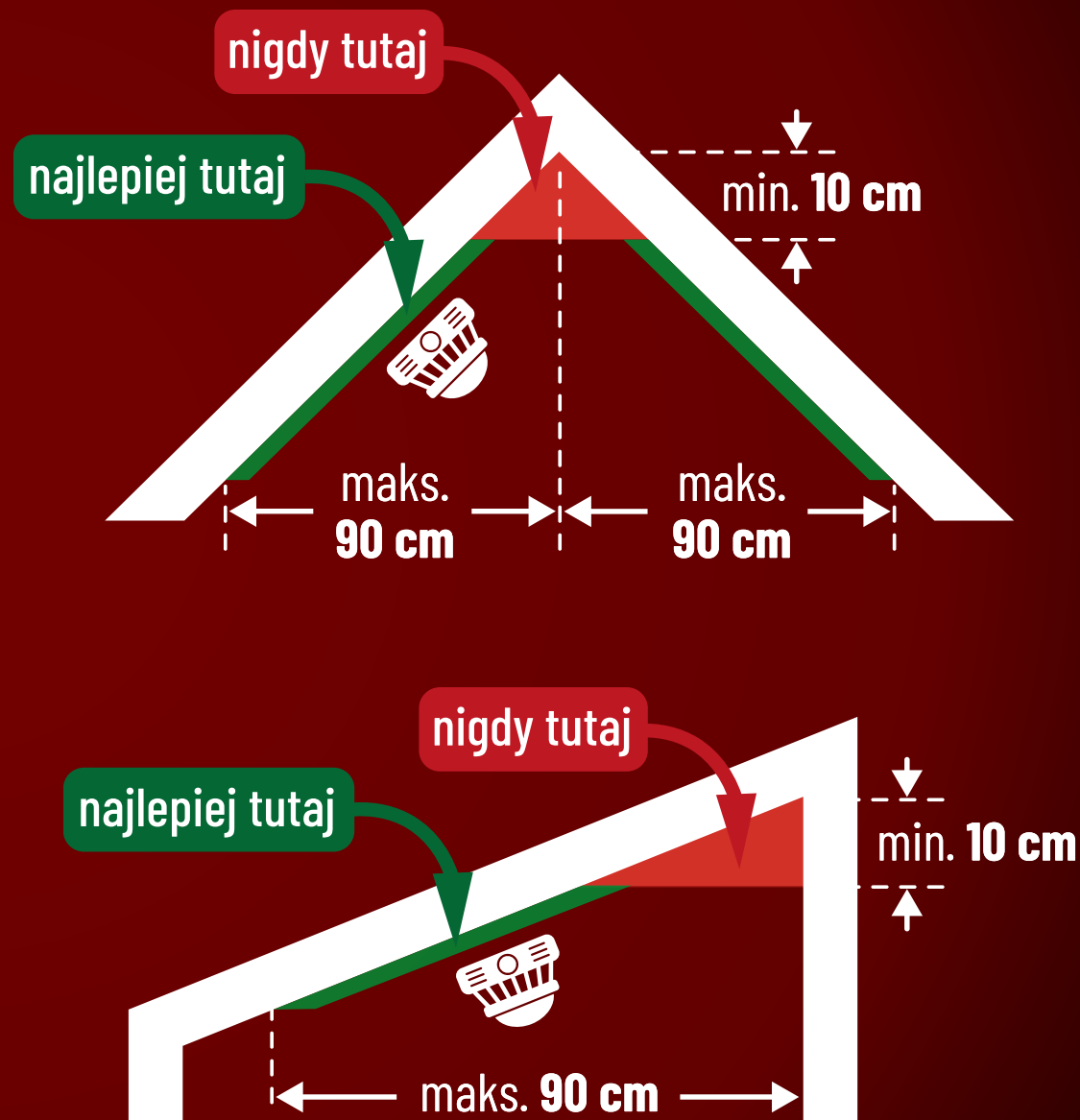
Dym wraz z ciepłym powietrzem oraz innymi produktami spalania dąży najkrótszą drogą do sufitu, rozprzestrzenia się poziomo po jego powierzchni i zaczyna opadać.

Dlatego autonomiczną czujkę dymu najlepiej **zamontuj na środku sufitu.**

Autonomiczna czujka dymu

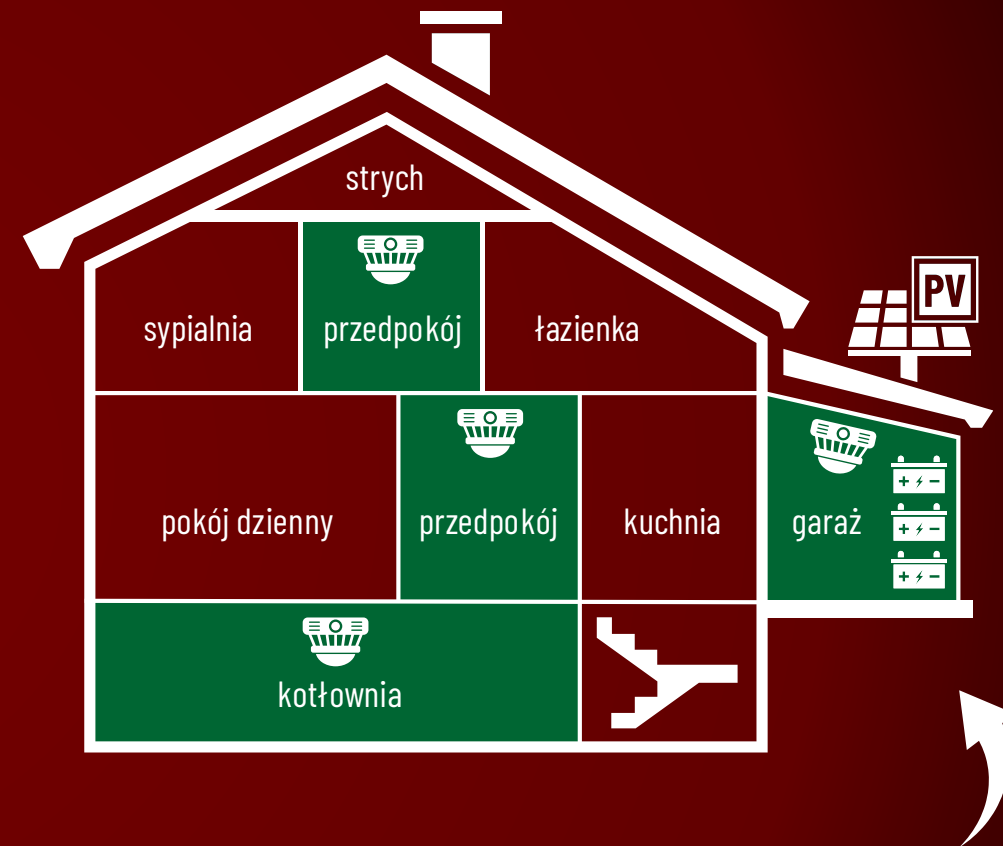
Montaż na powierzchniach niepłaskich.

Autonomiczna czujka dymu

W mieszkaniu i domu wielokondygnacyjnym by zapewnić podstawową ochronę (tzw. „minimalną”) należy umieścić

co najmniej jedną autonomiczną czujkę dymu na każdym piętrze.

Jeśli posiadasz panele fotowoltaiczne, w garażu znajduje się „magazyn energii” zalecane jest **umieszczenie autonomicznej czujki dymu z funkcją powiadamiania o zagrożeniu na smartphonie.**

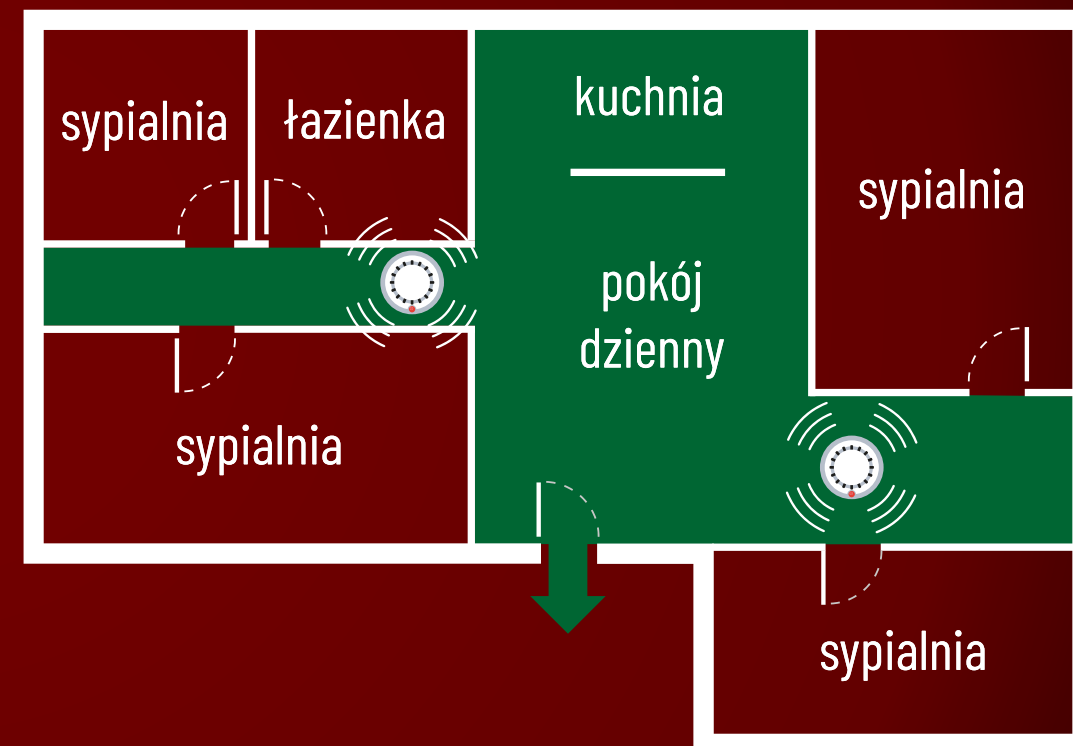

Autonomiczną czujkę dymu

montuj w takich miejscach, aby

chroniona była „droga ewakuacyjna”.

czyli ciąg komunikacyjny mieszkania bądź domu umożliwiający bezpieczne opuszczenie w razie zagrożenia.

Czujka powinna być zamontowana na korytarzu, w bezpośrednim sąsiedztwie sypialni.

materiały stałe

(drewno, węgiel, papier, tkanina, słoma)

można stosować

nie można stosować

ciecze i materiały topiące się

(nafta, benzyna, alkohol, farba, lakier, rozpuszczalnik)

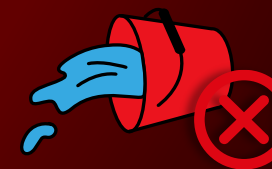
gazy

(gaz miejski, metan, propan)

tłuszcze i oleje

(olej z patelni)

- 1) Zadzwoń pod **numer alarmowy 112**,
aby wezwać straż pożarną.
- 2) **Próbuj ugasić ogień**,
jeśli jest nieduży.
- 3) **Zakręć główny zawór gazu i wyłącz
główne wyłączniki prądu**
– o ile to bezpieczne.

GDY ZAUWAŻYSZ POŻAR?

W czasie pożaru nie używaj windy!
Korzystaj tylko ze schodów!

Pamiętaj!

nie gaś wodą urządzeń elektrycznych,
palących się olejów ani tłuszczu.

4) **Nie otwieraj okien ani drzwi.**

Ograniczenie dostępu powietrza spowolni rozprzestrzenianie się ognia.

5) **Chroń drogi oddechowe.**

Oślaniaj usta i nos, najlepiej mokrym materiałem.

6) **Poinformuj służby ratownicze,**

jeśli ktoś został w budynku i podaj dokładną lokalizację.

GDY ZAUWAŻYSZ POŻAR?

W czasie pożaru nie używaj windy!
Korzystaj tylko ze schodów!

Pamiętaj!

nie gaś wodą urządzeń elektrycznych,
palących się olejów ani tłuszczu.

VIII. POWÓDŹ

Jeśli zostanie ogłoszona ewakuacja, nie zostawaj na zalanym terenie z powodu dobytku. Teren zabezpieczą służby.

- 1) **Przygotuj plecak** ewakuacyjny.
- 2) Sprawdź, czy **sąsiedzi** potrzebują pomocy.
- 3) **Zabezpiecz dom**, przygotuj worki z piaskiem.
Uszczelnij drzwi i okna.
- 4) **Przenieś wartościowe rzeczy** i urządzenia elektryczne na górne piętra budynku.
- 5) **Wyłącz instalację elektryczną i gazową**, zabezpiecz włązy i wyloty instalacji kanalizacyjnej.
- 6) **Zaparkuj pojazdy** w bezpiecznym miejscu, nie blokuj dróg.
- 7) **Przygotuj zwierzęta** do ewakuacji.

POWÓDŹ

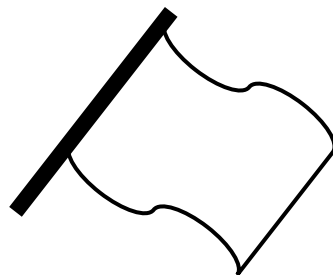
Słuchaj komunikatów o zagrożeniu.
Nie zbliżaj się do wezbranych rzek.
Słuchaj poleceń służb.

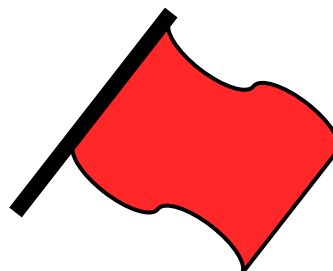
KOLOR BIAŁY

Potrzeba ewakuacji.
Chcesz opuścić miejsce,
w którym jesteś.

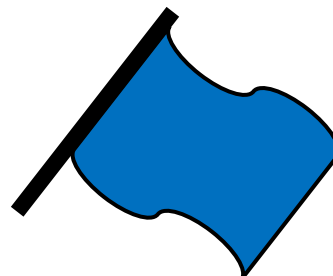
KOLOR CZERWONY

Potrzeba pomocy medycznej.
Prosisz o lekarza lub inną formę
pomocy medycznej.

KOLOR NIEBIESKI

Potrzeba wody i żywności.
Prosisz o jedzenie i wodę.

POWÓDŹ

Jeżeli ewakuacja nie jest możliwa, **wywieś flagę**
w widocznym miejscu, aby ratownicy wiedzieli, czego
potrzebujesz.

Flaga może być zrobiona np. z ubrań.

uniesienie rąk w górę

TAK!**POTRZEBUJEMY
POMOCY**uniesienie prawej ręki w górę,
opuszczenie ręki lewej**NIE!****NIE POTRZEBUJEMY
POMOCY****PAMIĘTAJ!****JEŚLI NIE OCZEKUJESZ NA POMOC
ŚMIGŁOWCA, NIE MACHAJ
DO NADLATUJĄCEJ ZAŁOGI**

POWÓDŹ

Sygnaly dla śmigłowca pozwalają szybko i jednoznacznie przekazać informację pilotowi, czy dana osoba lub grupa potrzebuje pomocy.

IX. PODEJRZANE ZACHOWANIA

Pamiętaj, że zawiadomienie Policji czy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego
niczym Ci nie grozi.

Twoje zgłoszenie zweryfikują służby i podejmą odpowiednie działania.

POLICJA

W swoim bezpośrednim otoczeniu zwracaj uwagę na:

- 1) **nieuzasadnione próby kontaktu** ze strony osób, które oferują łatwy zarobek,
- 2) **zmiany w zachowaniu osób** z Twojego otoczenia, których nie da się logicznie wyjaśnić, *np. nieuzasadnione próby zdobycia danych osobowych, planów budynku i innych informacji wrażliwych,*
- 3) **podejrzane oznaczenia** – graffiti, znaki farbą, kredą lub taśmą – w miejscach, w których nie powinny ich być. *np. nietypowe symbole na skrzynkach energetycznych lub telekomunikacyjnych, na murach, drogach i latarniach,*
- 4) **osoby, które obserwują, fotografują, filmują** (m.in. za pomocą dronów) obiekty takie jak: *lotniska, centra handlowe, węzły logistyczne, tory kolejowe, jednostki wojskowe, szpitale.*

PODEJRZANE ZACHOWANIA

Jeśli podejrzewasz, że ktoś planuje przestępstwo, od razu zawiadom służby pod **numerem alarmowym 112.**

Możesz zapobiec tragedii.

X. NUMER ALARMOWY 112

Jedyny numer alarmowy, który łączy ze wszystkimi służbami ratunkowymi
(m.in. policją, strażą pożarną, pogotowiem ratunkowym, energetycznym czy gazowym).

Dzwoń z bezpiecznego miejsca.
**Mów spokojnie i wyraźnie
w następującej kolejności:**

- 1** Podaj **dokładny adres**. Jeśli go nie znasz, opisz charakterystyczne elementy krajobrazu.
- 2** Wyjaśnij, **co się stało**.
- 3** Powiedz, **czy zagrożone jest życie ludzkie, zdrowie lub mienie**.
- 4** Poczekaj, aż operator potwierdzi przyjęcie zgłoszenia. **Nie rozłączaj się pierwszy**.

JAK WEZWAĆ POMOC?

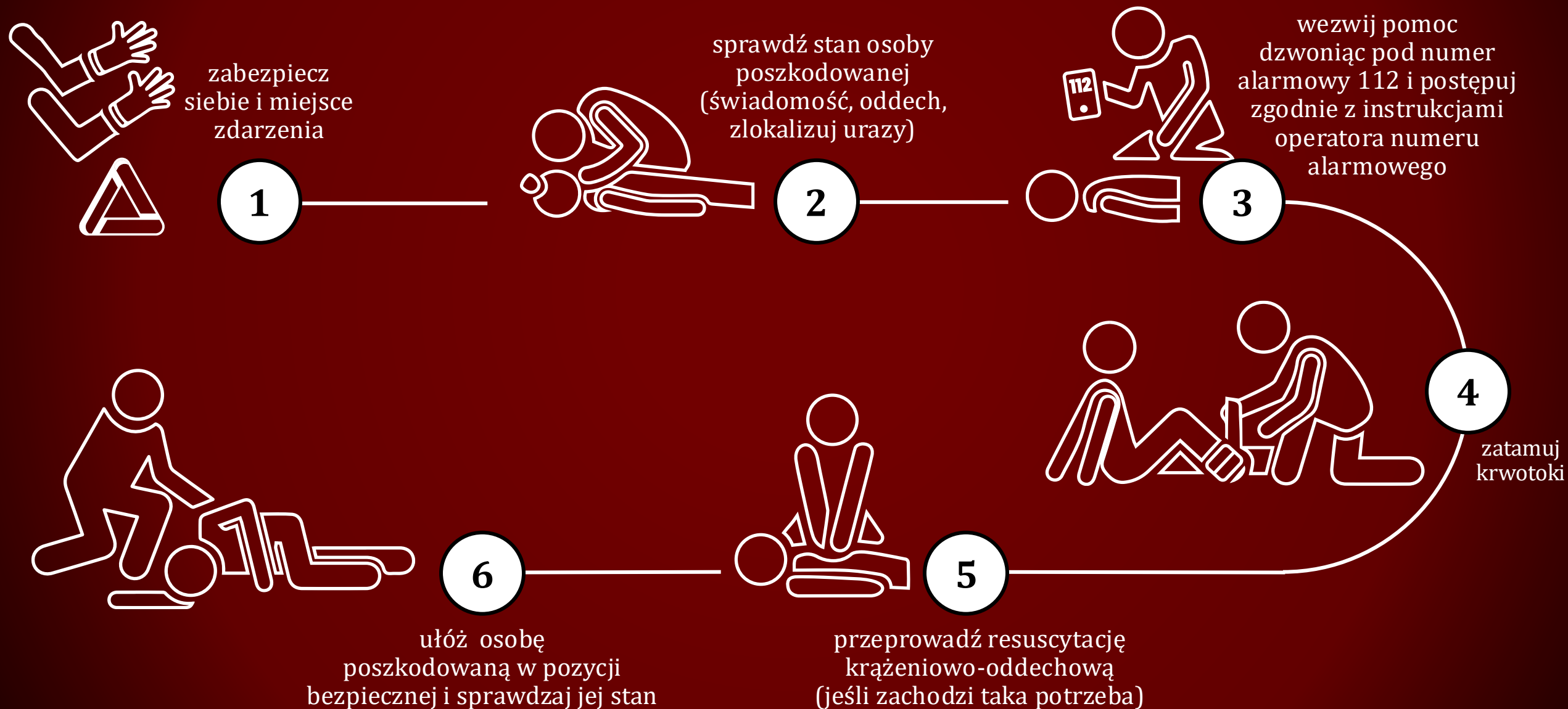

XI. UDZIELENIE PIERWSZEJ POMOCY

Udzielenie pierwszej pomocy to Twój obowiązek.
Nie bój się – kiedy pomagasz,
nie ponosisz odpowiedzialności za nieumyślne błędy.

POBIERZ APLIKACJĘ RSO

Regionalny System Ostrzegania (RSO) to bezpłatna aplikacja mobilna, która poinformuje Cię o zagrożeniach na terenie Polski.

